(27) 13 (7)

4 JAN 1992

क्रमांक:२८/३४-दलित अत्याचार/२१ मुंबई, दिनांक:

विषय :- अनुसूचित जाती/जमातीवर होणारे अत्याचार प्रतिबंधक कारवाईबाबत.

<u>प रि प त्र क:-</u>

~~अनुसूचित जाती/ जमातीवर होणाऱ्या अत्याचाराबाबत प्रतिबंधक~~ कारवाई करण्याच्या दृष्टीने खालीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत :-

१] अनुसूचित जाती/ जमातीवर होणाऱ्या अन्यायाच्या गुन्ह्याचे दोषारोपपत्र न्यायालयात शक्यतो लवकरात लवकर पाठविण्याबाबत योग्य त्या मार्गदर्शनपर सूचना पोलीस आयुक्त/ पोलीस अधिक्षक यांनी त्यांच्या आयुक्तालयातील /जिल्ह्यातील संबंधीत पोलीस अधिकारी/ कर्मचारी यांना द्याव्यात.

(हस्तलिखित टीप: फक्त मुद्दा क्र. २ चा मा. पोलीस महासंचालक यांच्याकडील क्र. पोमसं/२३/५४/ CID तपास/२८२/९३ दि. ३०/७/९३ अन्वये रद्द करण्यात आला असून इतर कायम असून दि. ३०/७/९३ चे परिपत्रक शासनाच्या आदेशानुसार ....)

२] अनुसूचित जाती/जमातीवरील अत्याचाराबाबतचा गुन्हा जर पोलीस अधिकारी किंवा कर्मचारी यांचेकडून घडला असेल तर प्रस्तुत गुन्ह्याचा तपास स्थानिक पोलीसांनी न करता अशा गुन्ह्याचा तपास त्वरीत राज्य गुन्हा अन्वेषण विभाग [गुन्हे] यांच्या अधिकाऱ्याने हाती घ्यावा असे शासनाचे आदेश आहेत.

सर्व पोलीस आयुक्त व पोलीस अधिक्षक यांनी यापुढे अशा प्रकारचा गुन्हा त्यांच्या हद्दीत घडल्यास प्रस्तुत गुन्ह्याची माहिती विशेष पोलीस महानिरीक्षक, गु. अ. वि. [गुन्हे], म. रा., पुणे व पोलीस उपमहानिरीक्षक, ना. ह. सं., मुंबई यांना कळवून गुन्ह्याची सर्व कागदपत्रे पुढील तपासासाठी त्वरीत राज्य गुन्हे अन्वेषण विभाग[गुन्हे] यांच्या अधिकाऱ्याकडे सुपूर्द करुन तसे या कार्यालयास कळवावे, त्यासाठी या कार्यालयाने वेगळे आदेश काढण्याची आवश्यकता नाही याची नोंद घेण्यात यावी. तसेच अशा गुन्ह्याच्या तपासाचा प्रगती अहवाल व अंतिम अहवाल विशेष पोलीस महानिरीक्षक, गु. अ. वि. [गुन्हे], पुणे यांनी लवकरात लवकर पोलीस महासंचालक यांना सादर करावा.

३] अनुसूचित जाती/ जमातीवर होणाऱ्या अत्याचाराच्या बाबतीत दाखल होणाऱ्या गुन्ह्याच्या तपासकामी तपास अधिकारी दुर्लक्ष अथवा टाळाटाळ करीत असल्याचे निष्पन्न झाल्यास अशा पोलीस अधिकारी/कर्मचारी यांचेविरुध्द कडक कारवाई करण्यात यावी असे शासनाचे आदेश आहेत. याबाबत केलेल्या कारवाईचा अहवाल सत्वर पोलीस महासंचालक व पोलीस उपमहानिरीक्षक, ना. ह. सं., मुंबई यांना सादर करावा.

४] अनुसूचित जाती, जमातीवरील अत्याचाराचा एखाद्या व्यक्तीकडून गुन्हा घडल्याची तक्रार आल्यास किंवा एखाद्या व्यक्तीकडून गुन्हा घडल्याची माहिती मिळाल्यास किंवा स्वत: जिल्हा दंडाधिकारी यांना गुन्हा घडल्याचे ज्ञात असल्यास सीआरपीसी १५६[३] व ९० प्रमाणे जिल्हा दंडाधिकारी हे त्या गुन्ह्याचा तपास करण्याबाबतचे आदेश पोलीसांना देऊ शकतात.

...२..

अशा प्रकारच्या गुन्ह्याच्या तपासाचे आदेश जर जिल्हा दंडाधिकारी यांनी पोलीसांना दिले असल्यास व सदर प्रकारचा गुन्हा पोलीसांनी पूर्वी नोंदविला नसल्यास व त्या गुन्ह्याबाबत कोणतीही कार्यवाही केली नसल्यास सदर प्रकारचा गुन्हा दाखल का करण्यात आला नाही याची चौकशी संबंधीत सहाय्यक पोलीस आयुक्त / उपविभागीय पोलीस अधिकारी यांनी करावी असे शासनाचे आदेश आहेत. पोलीस आयुक्त व पोलीस अधीक्षक यांनी उपरिनिर्दिष्ट सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करण्याची दक्षता घ्यावी.

५] अनुसूचित जाती/जमातीवर केलेल्या अत्याचाराबाबतचा सबळ पुरावा आरोपींना नष्ट करण्याची संधी मिळू नये म्हणून अशा प्रकारच्या गुन्ह्याच्या घटनास्थळास भेट देणाऱ्या पोलीस अधिकाऱ्यांनी तात्काळ भेट द्यावी. तसेच अशा प्रकारच्या गुन्ह्याच्या संदर्भात भेट देणाऱ्या अधिकाऱ्याने घटनास्थळास भेट विनाविलंब दिली आहे किंवा कसे याची तपासणी पोलीस ठाण्याच्या निरीक्षणाच्या वेळी निरीक्षण अधिकाऱ्यांनी करावी व याबाबत हलगर्जीपणा दिसून आल्यास संबंधीतांवर योग्य ती कारवाई करावी.

[द. अ. चौधरी]
पोलीस महासंचालक यांचेकरिता.

प्रति,

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई.
विशेष पोलीस महानिरीक्षक, गु. अ. वि. [गुन्हे], म. रा., पुणे.
पोलीस आयुक्त, पुणे, ठाणे, नागपूर, औरंगाबाद व नाशिक.
सर्व पोलीस अधीक्षक [जिल्हे व लोहमार्ग धरून].

प्रत:-

सर्व परिक्षेत्रीय पोलीस उपमहानिरीक्षक [लोहमार्ग धरून]

अजस/३१२२

[illegible]
[illegible]
शहिद भगतसिंग मार्ग, कुलाबा,
मुंबई - ४०० ००१.
दिनांक : ३०/०७/२०१३

संदर्भ :- या कार्यालयाचे परिपत्रक क्रमांक - २८/३४/दलित अत्याचार/९१, दि.४/१/१९९२.

विषय :- अनुसुचीत जाती/जमातींवरील अत्याचाराबाबत पोलीस अधिकारी/कर्मचारी यांचेवर दाखल होणा-या गुन्हयांच्या तपासाबाबत.

परिपत्रक

अनुसुचीत जाती/जमातींवर होणा-या अत्याचाराबाबत प्रतिबंधात्मक कारवाई करण्याच्या दृष्टीने या कार्यालयाच्या संदर्भाधीन नमूद दि. ४/०१/१९९२ च्या परिपत्रकान्वये सुचना निर्गमीत करण्यात आलेल्य आहेत.

२) सदर परिपत्रकातील सुचना क्र.२ मध्ये अनुसुचीत जाती/जमातींवरील अत्याचाराबाबतचा गुन्हा जर पोलीस अधिकारी किंवा कर्मचारी यांचेकडून घडला असेल तर प्रस्तुत गुन्हयाचा तपास स्थानिक पोलीसांनी न करता, अश्या गुन्हयांचा तपास त्वरीत राज्य गुन्हा अन्वेषण विभाग (गुन्हे) म.रा., पुणे यांच्या अधिका-यांनी हाती घ्यावा असे आदेश देण्यात आले होते. आता उपरोक्त सुचना क्र.२ मध्ये नमूद सुचना या परिपत्रकान्वये रद्द करण्यात येत आहेत. तथापि, सुचना क्र.२ व्यतीरिक्त इतर सुचना कायम आहेत.

३) अनुसुचित जाती/जमाती अत्याचार प्रतिबंधक अधिनियम हा कायदा विशेष प्रभावी आहे. या कायद्यान्वये फिर्यादीने दिलेल्या फिर्यादीवरुन गुन्हा नोंदविल्यास अश्या गुन्हयाचा तपास करण्याचा अधिकार अनुसुचीत जाती/जमाती अत्याचार प्रतिबंधक नियम १९९५ च्या क्रमांक ७ अन्वये पोलीस उपअधिक्षक दर्जाच्या अधिका-यांनी करावा अशी तरतुद आहे. त्याप्रमाणे कार्यवाही करावी.

(देवेन भारती)
विशेष पोलीस महानिरीक्षक (का व सु)
पोलीस महासंचालक यांचेकरीता

प्रति,
सर्व पोलीस आयुक्त (लोहमार्गसहीत)
सर्व पोलीस अधिक्षक (लोहमार्गसहीत)

प्रत,
अपर पोलीस महासंचालक, गुन्हे अन्वेषण विभाग, म.रा., पुणे
अपर पोलीस महासंचालक, दहशतवाद विरोधी पथक/प्रशिक्षण व खास पथके/लोहमार्ग, म.रा., मुंबई
अपर पोलीस महासंचालक, नागरी हक्क संरक्षण, म.रा., मुंबई

क्र. पोमसं ८१/नाहक्ष/शिफारसी/अर्ज-
रामदास आठवले [illegible]/२०१३
महाराष्ट्र राज्य पोलीस मुख्यालय,
शहीद भगतसिंह मार्ग, कुलाबा,
मुंबई – ४०० ००१.
दिनांक :– २३/१२/२०१३

विषय :– अनुसूचित जाती – जमातीवर होणाऱ्या अत्याचारासंदर्भात.

संदर्भ :– अर्जदार श्री. रामदास आठवले, राष्ट्रीय अध्यक्ष, रिपब्लिकन पार्टी ऑफ इंडिया यांनी मा. गृहमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांना दिलेला दिनांक २२/११/२०१३ रोजीचा अर्ज.

....

उपरोक्त विषय व संदर्भास अनुसरुन, अर्जदार श्री. रामदास आठवले, राष्ट्रीय अध्यक्ष, रिपब्लिकन पार्टी ऑफ इंडिया यांनी मा. गृहमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांना अनुसूचित जाती – जमातींवर होणाऱ्या अत्याचारासंदर्भात खालील शिफारशी नमूद केलेल्या आहेत.

१) प्रथम खबरी अहवाल नोंद करण्यास दिरंगाई किंवा अदखलपात्र गुन्हे नोंदविणे, गुन्हयांना योग्य ती कलमे न लावणे, अनुसूचित जाती/जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) कायदा, १९८९ व नियम १९९५ अंतर्गत तक्रारी न घेणे, घटना प्रसंगातील काही गोष्टी टाळणे, मुख्य आरोपींची नावे न लिहिणे, पिडीतांना धमकाविणे, आरोपींना तात्काळ अटक न करणे, खोटया केसेसमध्ये पिडीतांना अडकविणे.

२) गुन्हयाचा तपास पोलीस उप अधिक्षक/सहाय्यक पोलीस अधिक्षक दर्जाच्या अधिकाऱ्यांनीच करावा.

३) दोषारोप पत्र दाखल करताना अनुसूचित जाती/जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) कायदा, १९८९ व नियम १९९५ अंतर्गत कलम गाळू नये.

४) पिडीताला तडजोड करण्यास भाग पाडू नये.

५) दोषारोप पत्र न्यायालयामध्ये विहीत वेळेत सादर करावे; त्यामध्ये दिरंगाई करु नये.

६) पिडीत व्यक्तींचे व आरोपींचे वैद्यकीय प्रमाणपत्रे गुन्हयांच्या कागदपत्रांमध्ये समाविष्ठ करावीत.

७) कर्तव्यात कसूर करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर अनुसूचित जाती/जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) कायदा, १९८९ चे कलम ४ अन्वये कारवाई करावी.

अर्जदार यांनी वर नमूद केलेल्या शिफारसींच्या अनुषंगाने योग्य ती कार्यवाही करुन अहवाल या कार्यालयात सादर करावा. (अहवालाची आगाऊ एक प्रत या कार्यालयाचा फॅक्स क्रमांक ०२२–२२०२१६८० वर पाठविण्यात यावी.)

(छ. हि. वाकडे)
पोलीस उप महानिरीक्षक, ना.ह.सं.,
अपर पोलीस महासंचालक, ना.ह.सं.,
महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचेकरीता. [illegible]

प्रति,

सर्व पोलीस आयुक्त (रेल्वेसहित)
सर्व पोलीस अधिक्षक (रेल्वेसहित)

प्रत –

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, कोकण, नाशिक, कोल्हापूर, औरंगाबाद, नांदेड, अमरावती, नागपूर परिक्षेत्र
पोलीस अधिक्षक, ना.ह.सं., कोकण, नाशिक, कोल्हापूर, औरंगाबाद, नांदेड, अमरावती, नागपूर परिक्षेत्र.
पोलीस उप अधिक्षक, ना.ह.सं., मुंबई पथक, मुंबई.